

НЕДЕЉА СВЕТИХ ПРАОТАЦА
ПРЕД РОЂЕЊЕМ ХРИСТОВИМ – ГЛАС 4.

ОВЕ НЕДЕЉЕ ТРЕБА ЧИТАТИ САМО АПОСТОЛ НЕДЕЉЕ СВЕТИХ ПРАОТАЦА (КОЈИ СЕ У КЊИЗИ „АПОСТОЛ“ НАЛАЗИ ОКО 500.СТРАНИЦЕ, ТАЧНИЈЕ ПОСЛЕ АПОСТОЛА ЗА 17.ДЕЦЕМБАР).

АПОСТОЛ НЕДЕЉЕ СВЕТИХ ПРАОТАЦА ЈЕ У СТВАРИ ИСТИ КАО АПОСТОЛ 29.НЕДЕЉЕ ПО ПЕДЕСЕТНИЦИ, САМО ШТО СЕ РАЗЛИКУЈУ ПРОКИМЕН И АЛИЛУЈА.

ШТО СЕ ТИЧЕ СВЕТОГ ЈЕВАНЂЕЉА - ЧИТА СЕ ЈЕВАНЂЕЉЕ 28.НЕДЕЉЕ ПО ПЕДЕСЕТНИЦИ, ИМАЈУЋИ У ВИДУ ДА УВЕК У НЕДЕЉУ СВЕТИХ ПРАОТАЦА ТРЕБА ЧИТАТИ ЈЕВАНЂЕЉЕ О „ВЕЛИКОЈ ВЕЧЕРИ“).

+ + + + +

**У НЕДЕЉУ КАДА ОБЕЛЕЖАВАМО МАТЕРИЦЕ –
ПРАЗНУЈЕМО САБОР БЛАГОВЕРНИХ СРБСКИХ ГОСПОЂА**

15(28).ДЕЦЕМБАР

**+СВЕШТЕНОМУЧЕНИК ЕЛЕВТЕРИЈЕ, ЕПИСКОП ИЛИРИЈЕ И
ЊЕГОВА МАЈКА АНТИЈА И ДРУГИ СВЕТИ МУЧЕНИЦИ
ПОСТРАДАЛИ СА ЊИМА.**

+ПРЕПОДОБНИ ПАВЛЕ У ЛАТРИ.

**+ПРЕПОДОБНИ НЕКТАРИЈЕ БИТОЉСКИ – КАРЕЈСКИ, СА
СВОЈИМ ДУХОВНИМ УЧИТЕЉИМА: СТАРАЦ ФИЛОТЕЈ...**

БОЖАНСТВЕНА ЛИТУРГИЈА СВЕТОГ ЈОВАНА ЗЛАТОУСТА

Хор: Во Царствији Твојем помјани нас, Господи, јегда
придеши, во Царствији Твојем.

На 12: Блажени нишчији духом, јако тјех јест
Царство Небесноје.

Блажени плачушчији, јако тији утјешатсја.

На 10: Блажени кротцији, јако тији насљедјат земљу.

ВАСКРШЊИ – ГЛАС 4:

Дрэвомъ Адáмъ раѧ бѣсть изселѣнъ, дрéвомъ же Крѣстнымъ разбóйникъ въ раѧ вселѣся: овъ ўбо вкúшъ, зáповѣдь отвѣрже Сотвóршаго; óвъ же сраспинаѣмъ, Бóга исповѣда таящагося, — помянѣ мѧ, — вопіѧ, — во Цáрствіи Твоѣмъ.	Због дрвета је Адам из раѧ исељен, а дрветом крста се разбојник у раѧ уселио, први је залогајем заповест Створитеља одбацио, а други саразапет је Бога скривенога исповедио вапијући: помени ме у царству твоме.
---	---

**Блажени алчушчији и жаждушчији правди, јако тији
наситјатсја.**

Вознесѣйся на Крѣстъ, смѣртную разрушѣвый сѣлу и загладивый, ꙗко Бóгъ, еже на ны рукописаніе, Гóсподи, разбóйниче покаѣніе и нáмъ подаждь, едѣне Человѣколюбче, вѣроу служáщимъ, Христѣ Бóже нáшъ, и вопіóющимъ Тѣ: помянѣ и нáсъ во Цáрствіи Твоѣмъ.	На крст си подигнут и силу смрти си разорио и меницу (нашег дуга) си намирио као Бог Господе. Покајање разбојниково даруј и нама једини Човекољубче, јер ти са вером служимо Христѣ Боже наш и кличемо ти: помени и нас у царству твоме.
---	--

На 8: Блажени милостиви, јако ти помиловани будут.

Рукописа́ние на́ше на Крестѣ́ копи́емъ раздра́лъ еси́, и вѣ́ннѣ́вся въ ме́ртвыхъ, та́мошняго мучи́теля связа́лъ еси́, изба́вивый всѣ́хъ отъ у́зъ а́довыхъ Воскресе́ниемъ Твои́мъ, ѿмже просвѣ́тихомся, Чело́вѣколю́бче Го́споди, и вопи́емъ Ти́: помяни́ и на́съ во Ца́рствіи Твоёмъ.	Меницу нашу си копљем на крсту покидао, и међу мертве си се помешао, и тамошњега мучитеља си завезао, а твојим васкрсењем си све од окова адових избавио, тиме си и нас просветлио Човекољубче Господе па ти кличемо: помени и нас у царству твоме.
---	--

Блажени чисти сердцем, јако ти Бога узрјат.

Распнѣ́йся и воскресѣ́й, јако Си́ленъ, изъ гроба триднѣ́венъ, и перво́зданнаго Ада́ма воскресѣ́вый, еди́не Безсме́ртне, и мене́ на пока́яние обрати́тися, Го́споди, сподо́би отъ все́го се́рдца моего́ и те́плою вѣ́рою при́сно взыва́ти Ти́: помяни́ мя, Спа́се, во Ца́рствіи Твоёмъ.	Разапет си и васкрсао као моћан из гроба Тридневни, и првосазданого Адама си васкрсао Једини безсмртни. И мене обрати на покајање Господе и удостоји ме да ти од свега срца мога топло кличем: помени ме Спаситељу у царству твоме.
--	--

На 6: **Блажени миротворци, јако ти синове Божји нарекутсја.**

Насъ ради Иже безстрастенъ страстный бысть Человѣкъ, и волею на Крестѣ пригвождѣйся, насъ совоскреси, тѣмже и славимъ со Крестомъ Страсть и Воскресение, имиже возсоздахомся, имиже и спасаемся, взываяще: помяни и насъ во Царствіи Твоёмъ.	Он који је нестрадалан ради нас је постао страдални Човек, и својеволно је на крст прикован; нас је са собом васкрсао, зато и славимо са крстом и страдање и васкрсење, јер смо њима обновљени и њима се спасавамо, и зато кличемо: помени и нас у царству твоме.
---	--

**Блажени изгнани правди ради, јако тјех јест Царство
Небесноје.**

Воскресшаго изъ мёртвыхъ, и адову державу Плѣнівшаго, и Видима женами мүронóсицами, — радујтеся! — Глаголющаго, вѣрнии, умóлимъ отъ истлѣнія избáвити дýши наша, зовуще всегда разбóйника благоразúмнаго гласомъ къ Немý: помяни и насъ во Царствіи Твоёмъ.	Умолимо верни Васкрслога из мртвих, јер је адову државу опленио и од жена мироносица виђен био па им је „Радујте се“ рекао. Он је из трулежи душе наше избавио и зато му увек са гласом благоразумнога разбојника кличимо: помени и нас у царству твоме.
--	---

На 4: Блажени јесте, јегда поносјат вам, и изженут, и рекут всјак зол глагол на ви, лажушче Мене ради.

Недеља Светих ПРАОТАЦА – ГЛАС 1:

Поётся въ мѣрѣ Сѣѣово кѣ Зиждѣтелю разжѣнѣ, ѣбо въ непорѣчнѣмѣ жѣтельствѣ и душѣвнѣй любви Тому ѣстинно угоди, и нынѣ во странѣ живѣихѣ вопѣтъ: Свѣтъ еси, Гѣсподи.	По целом свету се пева о ревности Сита према Творцу, јер му је непорочним животом и љубављу из душе уистину угодио, па сада у земљи живих кличе: ти си свети Господе.
--	---

**Радуетсја и веселитесја, јакѣ мазда ваша многа на
Небесјех.**

Усты, и язѣкомѣ, и сѣрдцемѣ Еносѣ чѣднѣй призвати богомѣдрено Владѣку всѣхѣ и Бѣга надѣяшесја въ Дѣсѣ и, благоугѣдно пожѣвъ на земљи, слѣву восприѣтъ.	Устима, језиком и срцем је дивни Енос призвао побожно Владѣку и Бога свих, и надао се у Духу, па пошто је богоугѣдно на земљи пожѣвео, славу је примио.
--	--

СЛАВА ОТЦУ И СИНУ И СВЈАТОМУ ДУХУ.

Свѣщеннослѣви свѣщенными Еноха ублажимѣ, благоугѣдивѣ бо Гѣсподу, престѣвисја въ слѣвѣ, јѣвисја лѣчши смѣрти, јѣкоже писѣсја, ѣмже Бѣжѣй бѣвѣ рѣбѣ ѣскреннѣйшѣй.	Свѣтим рѣчѣма прославѣмо свѣтога Еноха , јер је Гѣсподу угодио, и у слави се прѣставио, и постао јѣчи од смѣрти, као што је записано, и тако је близак слуга Бѣжији постао.
---	---

И НИЊЕ И ПРИСНО И ВО ВЈЕКИ ВЈЕКОВ. АМИН.

Нѣнѣ чаяніе языковъ отъ Дѣвы предгрядѣтъ, и Виелеѣмъ заключѣнный отверзаетъ свѣтло Едѣма, Слово воплощаемое приѣмля, и въ яслехъ плотию возлѣгшаго.	Сада од Дјеве Богородице долази очекивање народа, и Витлејем свечано отвара закључани светли Едем, да прими оваплоћенога Бог-Реч, у јасле телом положеног.
--	---

Чини се ВХОД СА СВЕТИМ ЈЕВАНЂЕЉЕМ. ПО ВХОДУ:

Свештеник: *Премудрост, смерно стојмо.*

Хор: Приидите поклонимсја и припаднем ко
Христу. Спаси ни, Сине Божиј, ВОСКРЕСИЈ ИЗ
МЕРТВИХ, појушчија Ти: Алилуја.

ТРОПАРИ И КОНДАЦИ:**ВАСКРШЊИ - Тропар, ГЛАС 4:**

Свјетлују воскресенија проповјед от Ангела увједјевше Господњи ученици, и прадједњеје осужденије отвергше, Апостолом хваљашчесја глаголаху, испровержесја смерт, воскресе Христос Бог, дарујај мирови велију милост.	Господње ученице, жене мироносице, сазнавши од Анђела за радосну вест о Васкрсењу и одбацивши прадедовску осуду, хвалећи се, Апостолима говораху: Уништи се смрт, Васкрсе Христос Бог, Који даје свету велику милост.
---	--

НЕДЕЉА СВЕТИХ ПРАОТАЦА - Тропар, ГЛАС 2:

Вером си оправдао Праоце, заручивши унапред преко њих Цркву из незнабожаца. Хвале се и славе ови Свети, да Она Која Те је безсемено родила јесте плод благословени од њиховог семена. Молитвама њиховим, Христе Боже, спаси душе наше.

САБОР БЛАГОВЕРНИХ СРБСКИХ ГОСПОЂА - Тропар, ГЛАС 8:

Вером добро узрасле си показао, Христе Боже, * благоверне царице и краљице, * деспотице и кнегиње, * најблагородније госпође Србске; * које у свету богоугодно поживеше, * и у анђелском образу потом просијаше; * молитвама њиховим род наш у правој вери укрепљуј, * и све земље Србске утврђуј.

СВЕШТЕНОМУЧЕНИК ЕЛЕВТЕРИЈЕ, ЕПИСКОП Илирије и Његова МАЈКА АНТИЈА и ДРУГИ СВЕТИ Мученици ПОСТРАДАЛИ СА ЊИМА.

- Тропар, ГЛАС 4:

Мученици Твоји Господи: Елевтерије, Антија и Прочи, пострадали со Свјатиј Елевтеријем , во страданијих својих вјенци пријаша нетљенија от Тебе Бога нашего, имушче бо крјепост Твоју мучитељеј низложиша, сокрушиша и демонов немошчнија дерзости: Тјех молитвама спаси души нашја.	Мученици Твоји, Господе – Елевтерије, Антија и Други, који су пострадали са Светим Елевтеријем - у страдању своме су примили непропадљиви венац, од Тебе Бога нашега, јер имајући помоћ Твоју мучитеље победише, а разорише и немоћну дрскост демона: Њиховим молитвама спаси душе наше.
--	---

ПРЕПОДОБНИ ПАВЛЕ у ЛАТРИ - Тропар, ГЛАС 4.

Као подобног анђелима и друга свима светима, свеславни
Павле Латриски, појемо ти и молимо те: моли се
свагда за нас, како би задобили милост од Бога.

ПРЕПОДОБНИ НЕКТАРИЈЕ БИТОЉСКИ - КАРЕЈСКИ - Тропар, ГЛАС 1.**ПОДОБАН: ПУСТИНОЖИТЕЉ ...**

Као звезда зороносна на Атосу си изгрејао, * и Карејски
скит си осветлио, * ти кога град Битољ васпита, * оче наш
Нектарије. * Просвети оне који те с љубављу поштују, * и
непрестано се моли за све нас. * Слава Христу који те
прослави, * слава Њему који те облагодати, * слава Њему
који нам кроз тебе даје исцељења.

СВЕШТЕНОМУЧЕНИК ЕЛЕВТЕРИЈЕ, ЕПИСКОП ИЛИРИЈЕ - Кондак, ГЛАС 2:**ПОДОБАН: ТВЕРДИЈА...**

Светитељу, похвало свештеника, и потврдо страдалника,
сви те хвалимо и молимо, **свештенумчениче**
Елефтерије Епископе Илирски: да нас, који са
љубављу твој спомен славимо, ослободиш многих
невоља, молећи се непрестано за све нас.

ПРЕПОДОБНИ ПАВЛЕ у ЛАТРИ - Кондак, ГЛАС 8.**ПОДОБАН: ВОЗБРАНОЈ...**

Од младости, мудри, надразумно и храбро си ревновао, и
светску вреву си оставио. Био си због божанског
живота дом Свете Тројице, и просветио си вером све
који су ти приступали. Зато ти кличемо: радуј се,
Павле благодатни (Латриски)!

СЛАВА ОТЦУ И СИНУ И СВЈАТОМУ ДУХУ,**ПРЕПОДОБНИ НЕКТАРИЈЕ БИТОЉСКИ – КАРЕЈСКИ, са Својим Духовним****Учитељима: СТАРАЦ ФИЛОТЕЈ... - Кондак, ГЛАС 2:**

Као по сувом многим мукама сте прошли и безтелесне
 ђаволе у потоке ваших суза силно сте погрузили,
 Богомудри и Свети Оци: Нектарије Битољски,
 Филотеју Карејски... дар чудеса примивши: Молите се
 непрестано за све нас.

И НИЊЕ И ПРИСНО И ВО ВЈЕКИ ВЈЕКОВ. АМИН.**НЕДЕЉА СВЕТИХ ПРАОТАЦА - Кондак, ГЛАС 6:**

Рукотвореном идолу се нисте поклонили али сте
 неописивим Бићем заштићени, **преблажени**
Ананије, Азарије и Мисаил, у подвигу огња сте се
 прославили, у сред неиздрживог пламена стојећи,
Бога сте призивали: пожури о, Милосрдни, и похитај
 као милостив у помоћ, јер што хоћеш то и можеш.

++++++

ПРИЧАСТЕН -**ВАСКРШЊИ + НЕДЕЉА СВЕТИХ ПРАОТАЦА:**

Појци: Хвалите Господа с Небес,
 хвалите Јего во вишњих. (Пс. 148:1)

Радужтесја, праведнији, о Господје,

правим подобајет похвала. (Пс. 32:1)

Алилуија, алилуија, алилуија.

Величанија СВЕТИ НЕКТАРИЈЕ БИТОЉСКИ:

В монасјех Карејских показасја јако нектар, оче

Нектарије: тјемже, молисја от
божественаго нектара вкусити вјероју и
љубовију чествујушчим тја, преподобне.

На земљи показасја јако Ангел, живјај Духом:

дом же себје избравиј храм Свјатих
Архангелов: тјемже, ниње со Ангелскими
чини срадујешисја, оче Нектарије.

Твојеј Свјатјеј Икоње, оче, ниње предстојашче,

возсилајем ти пјеснопјенија: ти же приими
ја, и избави от бјед, мољашчихсја тебје,
Божествене оче Нектарије.

НЕДЕЉА СВЕТИХ ПРАОТАЦА пред Рођењем Христовим

У ДАНЕ предпразнства Рођења Христовог, у недељу
која падне између 11. и 17. децембра, празнује се спомен
свих старозаветних Праотаца, светих Патријараха,
Пророка и Праведника, који су живели пре Закона датога
на Синају, као и оних који су живели под Законом, то јест
свих светих Праотаца од родоначелника праоца Адама до

светог праведног Јосифа, Заручника Пресвете Богоматере Христа Спаса.

Заједно с њима спомињу се ове недеље и сви свети старозаветни Пророци, који су пророковали долазак Христа Спаситеља, почев од пророка Мојсија и Самуила па све до светог Захарије и Јована Крститеља.

Такође се ове недеље спомињу и сви старозаветни Праведници, који су се оправдали вером у долазећег Месију, Христа Спаситеља, и прославља се тога дана њихова велика вера и богоугодне врлине.

Особито пак спомињу се и славе се благочестива Три Младића, Ананија, Азарија и Мисаил, и са њима Пророк Данило, који су у огњеној пећи Вавилонској усред распаљеног пламена тајанствено изображавали тајну Свете Тројице и тајну Оваплоћења Христовог од Свете Дјеве, коју огањ Божанства не опали.

ПРЕПОДОБНИ НЕКТАРИЈЕ БИТОЉСКИ

Родом из Битоља. Подвизао се најпре у манастиру Светих Врача код Битоља, заједно са својим замонашеним оцем Пахомијем, потом прешао на Кареју, где продужи подвиг под руководством старца Филотеја и Дионисија у келији Светих Архангела. После побеђене зависти људске, напасти демонске, и тешке болести, преселио се у Царство Христово 5.децембра 1500.године. Чудотворне мошти целе, нетљене и благоухане, почивају у истој тој келији.

СВЕТЕ ЖЕНЕ СРПСКЕ ЦРКВЕ

Указујући им част не само *као слабијем женском сасуду* (1. Пт. 3,7), него и *као царском свештенству* (1. Пт. 2,9), Црква је прихватала и освећивала жене заједно са њиховим талентом. Неке су биле мученице, неке ђаконисе, неке монахиње, неке владарке, а неке побожне супруге и мајке. Носиле су различите дарове, но истог Духа Светог (1. Кор. 12,4), и својом светошћу и служењем изграђивале су Христову Цркву (1. Кор. 14,12).

У наставку биће обухваћене свете жене за које знамо да су Богом прослављене, било да су званично проглашене за свете или не, а потичу из српског рода или су везане за Српску Цркву, те нам је дужност да их богослужбено и молитвено спомињемо.

+Свете новомученице: Злата из Слатине у Меглени (крај 18. века) и Босиљка из Пасјана на Косову (почетак 19. века).

+Света новомученица Јаглика Пивска. Њен спомен је са светим новомученицима пивским 7. јуна.

+У Херцеговини постоји култ Свете Анастасије Јовановић (17. век), мајке светог Василија Острошког.

+У Боки постоји култ Екатерине Властелиновић (19. век). Њене мошти су пронађене неиструлеле.

+Света Јефимија Девичка - у народу је остала упамћена као Блажена Стојна.

+Света Касијана Милешевска (световно име Јулијана Милић). Погребена је крај милешевске цркве.

+Света Стефанида Битољска - После претрпљеног насиља од стране Немаца, упокојила се 4. маја 1945. године.

+Света Људмила је била ћерка непознатог српског кнеза и жена чешког кнеза Боривоја. Њен унук је Свети кнез и мученик Вацлав Чешки. Удављена је 917. године.

+Света Преподобна Параскева (Света Петка) је рођена у Епивату, код Цариграда. Мошти Свете Параскеве данас се налазе у румунском граду Јашију. Преподобна се прославља 27. октобра.

+Света Косара је била супруга Светог Краља Јована Владимира. Упокојила се као монахиња Теодора.

+Света Анастасија, била је супруга великог жупана Светог Стефана Немање. Мајка Светог Саве и Светог Симона (краља Стефана Првовенчаног).

+Св. Јелена Анжујска, била је супруга Светог краља Уроша. Мајка је Светих краљева Драгутина и Милутина.

+Св. Јелена Дечанска, кћи Светог краља Милутина и сестра Светог Краља Стефана Дечанског.

+Св. Царица Јелена, супруга цара Душана. Као монахиња, под именом Јелисавета. Упокојила се као великосхимница Евгенија 1376. године.

+Св. Милица је била супруга Светог кнеза Лазара. Замонашила се под именом Евгенија. Упокојила се као великосхимница Ефросинија 1405. године.

+Св. Јелена Балшић је била ћерка Светог кнеза Лазара и Свете кнегиње Милице.

+Св. Јелена Драгаш, била је мајка последњег византијског цара Светог Константина XI Палеолога Драгаша. Упокојила се као монахиња Ипомонија 1450. године.

+Св. Ангелина, албанског порекла. Удата је за српског деспота Светог Стефана Бранковића, са ким је имала двоје свете деце: Максима и Јована.

+Св. Јелена Штиљановић је била супруга Светог кнеза Стефана Штиљановића. Замонашила се у манастиру Шишатовцу, добивши име Јелисавета.

+У манастирима Саринац, Денковац и Ралетинац у Левачу постоји предање о трима сестрама које су после Косовске битке 1389. године основале те манастире. У Саринцу се у кивоту налазе мошти преподобне Саре, пронађене 1950. године, у Денковцу - мошти свете Дене, а у цркви манастира Ралетинца – гроб свете Ралетине.

+По народном предању, у манастирима Заови и Нимнику у браничевском крају налазе се мошти светих мученица Јелице и Николине.